RAQAMLI MUHITDA O‘QUVCHILARNING MUSTAQIL ISHINI TASHKIL ETISH METODIKASI

Xorijiy til va adabiyoti fakulteti
213- guruh talabasi
Murodova Muslima

Annotatsiya: *Ushbu tezisda raqamli ta’lim muhiti sharoitida o‘quvchilarning mustaqil ishlarhsamarali tashkil etish metodikasi yoritilgan. Shuningdek, raqamli texnologiyalar yordamida o‘quvchilarning mustaqil fikrlashini rivojlantirish, ta’lim jarayonida zamonaviy platformalardan foydalanish hamda o‘qituvchining yo‘naltiruvchi roli tahlil qilinadi.*

Аннотация: *В данном тезисе рассматривается методика организации самостоятельной работы учащихся в условиях цифровой образовательной среды. Также анализируются вопросы развития самостоятельного мышления учащихся с помощью цифровых технологий, использования современных образовательных платформ в процессе обучения и направляющая роль учителя в данной деятельности.*

Abstract: *This thesis discusses the methodology of organizing students' independent work in a digital learning environment. It also analyzes the development of students' independent thinking through digital technologies, the use of modern educational platforms in the learning process, and the guiding role of the teacher in this activity.*

Kalit so‘zlar: *raqamli ta’lim, mustaqil ta’lim, axborot texnologiyalari, interaktiv platformalar, ta’lim metodikasi, onlayn ta’lim.*

Kirish

Bugungi kunda ta’lim tizimida raqamli texnologiyalardan foydalanish muhim ahamiyat kasb etmoqda. Raqamli muhit o‘quvchilarning bilim olish

jarayonini yanada samarali tashkil etish, ularning mustaqil ishlash ko‘nikmalarini rivojlantirish imkonini beradi. Ayniqsa, o‘quvchilarning mustaqil ishlarini tashkil etishda elektron ta’lim platformalari, multimedia vositalari hamda interaktiv dasturlar muhim vosita bo‘lib xizmat qiladi.

Raqamli muhitda mustaqil ta’limni tashkil etishda o‘qituvchi yo‘naltiruvchi va maslahatchi sifatida faoliyat olib boradi. O‘quvchilar esa internet manbalari, elektron darsliklar, videodarslar va onlayn topshiriqlar orqali bilimlarini mustaqil ravishda boyitib boradilar. Bu jarayonda ta’lim platformalari orqali o‘quvchilarning bilimini nazorat qilish, topshiriqlarni baholash hamda tahlil qilish imkoniyati mavjud.

Shuningdek, raqamli muhitda mustaqil ishlarni tashkil etish o‘quvchilarda axborotni izlash, tahlil qilish, tanqidiy fikrlash hamda muammoli vaziyatlarni hal qilish ko‘nikmalarini shakllantiradi. Zamonaviy ta’lim platformalari yordamida o‘quvchilar o‘z bilim darajasini mustaqil tekshirib borishlari ham mumkin. Xulosa qilib aytganda, raqamli muhitda o‘quvchilarning mustaqil ishini samarali tashkil etish ta’lim sifatini oshirishga xizmat qiladi.

Metodlar

Raqamli muhitda o‘quvchilarning mustaqil ishini tashkil etishda bir qator samarali metodlardan foydalanish mumkin. Avvalo, muammoli o‘qitish metodi muhim ahamiyatga ega bo‘lib, bunda o‘quvchilarga muayyan muammo beriladi va ular uni mustaqil ravishda hal qilishga yo‘naltiriladi. Bu metod o‘quvchilarning fikrlash doirasini kengaytiradi va mustaqil qaror qabul qilish ko‘nikmasini rivojlantiradi.

Shuningdek, loyiha asosida o‘qitish metodi ham keng qo‘llaniladi. Bu metod orqali o‘quvchilar ma’lum bir mavzu yuzasidan loyiha tayyorlaydi, izlanadi va natijalarni taqdim etadi. Bu esa ularning ijodiy yondashuvini rivojlantiradi.

Interaktiv metodlar, masalan, onlayn testlar, viktorinalar va muhokama forumlari ham o‘quvchilarning faol ishtirokini ta’minlaydi. Bundan tashqari, “flipped classroom” (teskari sinf) modeli orqali o‘quvchilar dars materiallarini oldindan o‘rganib keladi, dars jarayonida esa muhokama va amaliy mashg‘ulotlar olib boriladi.

Raqamli vositalardan foydalanishda differensial yondashuv ham muhim bo‘lib, har bir o‘quvchining individual imkoniyatlari va qiziqishlariga mos topshiriqlar beriladi.

Natijalar

Raqamli muhitda tashkil etilgan mustaqil ishlar o‘quvchilarning bilim darajasini oshirishga ijobiy ta’sir ko‘rsatadi. O‘quvchilar o‘zlashtirgan bilimlarini mustaqil ravishda mustahkamlash imkoniyatiga ega bo‘ladilar.

Shuningdek, o‘quvchilarda axborot bilan ishlash kompetensiyasi shakllanadi, ya’ni ular kerakli ma’lumotni izlab topish, saralash va tahlil qilishni o‘rganadilar. Bu esa ularning kelajakdagi ta’lim va kasbiy faoliyatida muhim rol o‘ynaydi.

Natijada, o‘quvchilarning mustaqil fikrlashi, mas’uliyati va o‘z-o‘zini nazorat qilish ko‘nikmalari rivojlanadi. Ular o‘z bilim darajasini baholash va kamchiliklarini aniqlash imkoniyatiga ega bo‘ladilar.

Bundan tashqari, raqamli muhitda ishlash o‘quvchilarning texnologik savodxonligini oshiradi va ularni zamonaviy axborot jamiyatiga tayyorlaydi.

Munozaralar

Raqamli muhitda mustaqil ishlarni tashkil etish bilan bog‘liq ayrim muammolar ham mavjud. Jumladan, barcha o‘quvchilarda texnik vositalarning yetarli emasligi yoki internet tezligining pastligi ta’lim jarayoniga salbiy ta’sir ko‘rsatishi mumkin.

Shuningdek, ayrim o‘quvchilar mustaqil ishlashga yetarli darajada tayyor bo‘lmasligi, vaqtni to‘g‘ri taqsimlay olmasligi ham muammo

hisoblanadi. Bu holatda o‘qituvchining nazorati va yo‘naltiruvchi roli muhim ahamiyat kasb etadi.

Yana bir muhim jihat – axborotning ishonchliligini aniqlash masalasidir. O‘quvchilar internetdagi barcha ma’lumotlarni to‘g‘ri deb qabul qilmasligi, balki tanqidiy yondashishi zarur.

Shu bilan birga, raqamli ta’limning samaradorligi o‘qituvchining metodik tayyorgarligi va raqamli kompetensiyasiga ham bog‘liq.

Xulosa qilib aytganda, raqamli muhitda o‘quvchilarning mustaqil ishini tashkil etish zamonaviy ta’limning muhim yo‘nalishlaridan biridir. To‘g‘ri tashkil etilgan metodika orqali o‘quvchilarning bilim darajasi oshadi, mustaqil fikrlash va muammolarni hal qilish ko‘nikmalari rivojlanadi.

Raqamli texnologiyalardan samarali foydalanish o‘quvchilarning ta’lim jarayonidagi faolligini oshiradi va ularni kelajakdagi faoliyatga tayyorlaydi. Shu sababli, ta’lim jarayonida raqamli vositalardan foydalanishni yanada takomillashtirish va metodik jihatdan to‘g‘ri yo‘lga qo‘yish muhim vazifa hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O‘zbekiston Respublikasi “Ta’lim to‘g‘risida”gi Qonuni. – Toshkent, 2020.
2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining ta’lim sohasini rivojlantirishga oid qarorlari va farmonlari.
3. Muslimov N.A., Usmonboyeva M.H. Pedagogik kompetentlik va kreativlik asoslari. – Toshkent: Fan, 2015.
4. Tolipov O‘.Q., Usmonboyeva M.H. Pedagogik texnologiyalar: nazariya va amaliyot. – Toshkent: Fan, 2017.
5. Ishmuhamedov R.J., Abduqodirov A.A. Ta’limda innovatsion texnologiyalar. – Toshkent, 2019.

6. Polat E.S. Zamonaviy pedagogik va axborot texnologiyalari. – Moskva, 2018.
7. UNESCO. Digital Learning and Education. – Paris, 2021.
8. OECD. Education in the Digital Age. – Paris, 2020.
9. Bates A.W. Teaching in a Digital Age. – Vancouver, 2019.
10. Anderson T. The Theory and Practice of Online Learning. – Canada, 2017.